

NEGEN

REDEKENEN

OM JE

ANARCHIST

TE NOEMEN

De Pedalternotandomovens eentroculatus articulatus ontstond, (generatio spontanea) uit onbevredigdheid over het in de natuur ontbreken van wielvormige, levende schep-
len met het vermogen zich rollend voort te bewegen. Het hierbij afgebeelde diertje, in
volksmond genaamd „wentelteefje” of „rolpens”, tracht dus in een diepgevoelde
hooft te voorzien. Biologische bijzonderheden zijn nog schaars: is het
zoogdier, een reptiel, of een insect? Het heeft een langgerekt, uit ver-
hoornde geleidingen gevormd lichaam en drie paren poten, waar-
de uiteinden gelijkenis vertonen met de menselijke voet. In het mid-
van de dikke, ronde kop, die voorzien is van een sterk ge-
gen papagaaiensnavel, bevinden zich de bolvormi-
ogen, die, op stelen geplaatst, ter weerszijden van
de kop ver uitsteken. In gestrekte positie
het diertje zich, traag en bedachtzaam, de
middel van zijn zes poten, voort bewe-
over een willekeurig substra-

en
daar-
toe een
betrekkelijk
vlakke baan
tot zijn beschik-
king heeft, drukt het
zijn kop op de grond en
vult zich bliksemsnel
op, waarbij het zich afduwt
met zijn poten, voor zoveel deze
aan nog de grond raken. In op-
gerolde toestand vertoont het
le gedaante van een discus-schijf,
waarvan de centrale as gevormd wordt
door de ogen-op-stelen. Door zich beurte-
lings af te zetten met één van zijn drie paren
poten, kan het een grote snelheid bereiken.
Dok trekt het naar believen tijdens het rollen (bv. bij het
af dalen van een helling, of om zijn vaart uit te lopen) de po-
ten in en gaat „freewheelende” verder. Wanneer het er aanlei-
ding toe heeft, kan het op twee wijzen weer in wandel-positie
vergaan: ten eerste abrupt, door zijn lichaam plotseling te
trekken, maar dan ligt het op zijn rug, met zijn poten in de lucht en
en tweede door geleidelijke snelheidsvermindering (remming met de
poten) en langzame achterwaartse ontrolling in stilstaande toestand.

(het kan eventueel steile trappen
opklimmen of afdalen, door
struikgewas heendringen
of over rotsblokken
klauteren). Z.
dra het écht
een lang
weg mo-
af

XI-51

LA CECILIA

anarchistisch collectief, Leuven '79

LA CECILIA BAARDE EEN BROCHURE...

Elke universiteitsstad berijpt zijn anarchisten. Enkele Leuvense anarchisten traden nu naar buiten, daarmee de poort openend voor anderen om zich te uiten en hun ideeën te verwezenlijken. Niet langer hoeft men, alleen op z'n kamer, te zitten dagdromen over een vage betere wereld; in een groep krijgen zelfs de meest gedurfde ideeën een realistisch perspectief. Een utopie is slechts een utopie wanneer iedereen denkt dat het een utopie is. Ziet men zijn eigen gedachten bevestigd in de anderen; dan wordt alles mogelijk.

La Cecilia is een anarchistisch collectief van voornamelijk Leuvense studenten. Zij tracht zichzelf op een anarchistische manier te organiseren. La Cecilia wil door voordrachten, debatten, brochures de bestaande vooroordelen over het anarchisme wegwerken, andere mensen bewuster maken en een vruchtbare voedingsbodem voor het anarchisme opbouwen om zo te komen tot het vrije samenlevingscircuit.

La Cecilia bestaat nog maar enkele maanden en moet in feite nog gevormd worden.

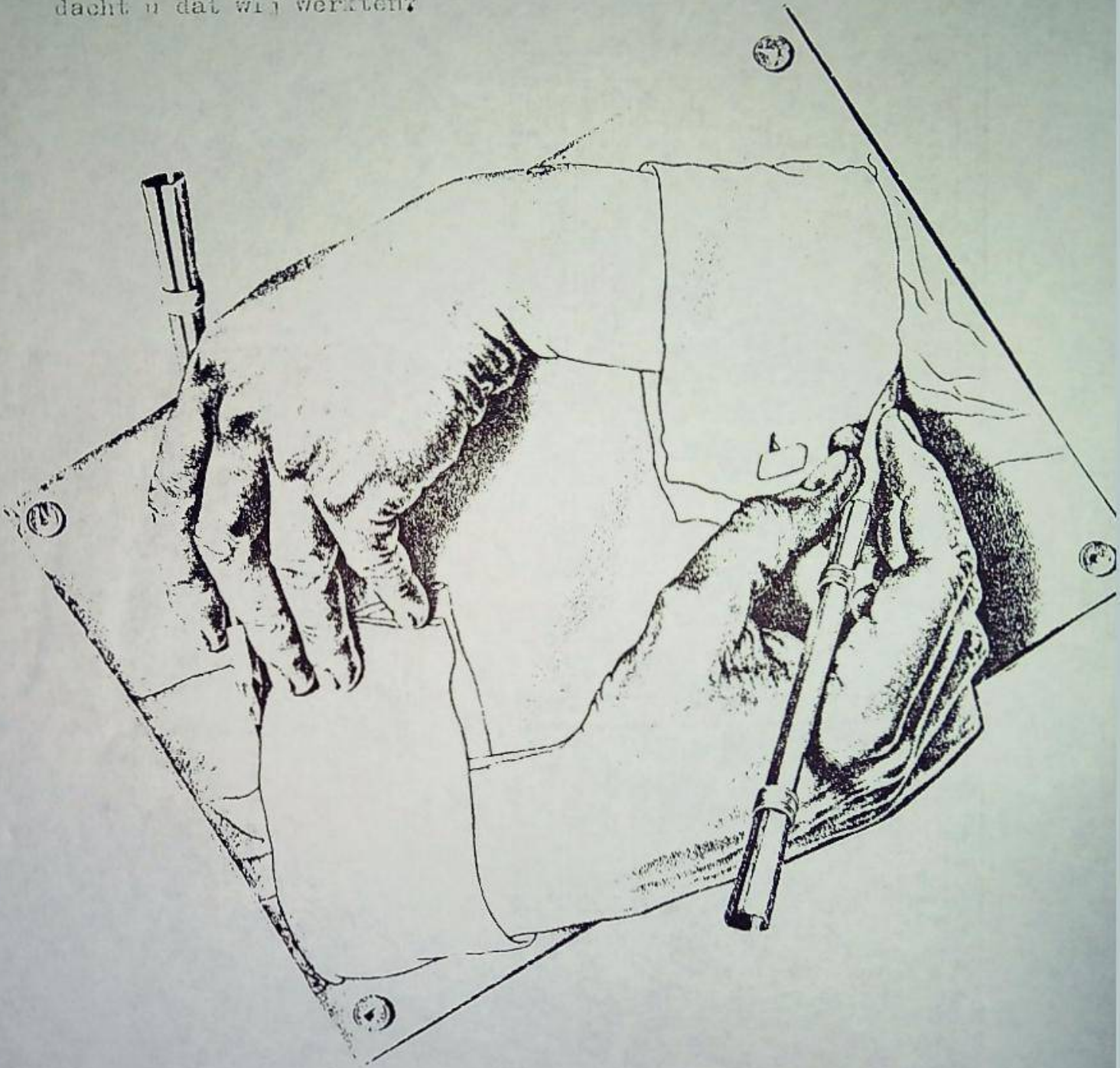
Een eerste echte stap naar die vorming is deze brochure. Het was de bedoeling dat elk der leden zou verklaren waarom hij of zij zich anarchist noemt of tot het anarchisme gekomen is. Theoretisch gelul dus. En helemaal niet natuurlijk, want niemand gaat gaarne terug in zijn argumenten naar de eigen dogma's, naar de onzekerheden, naar het waarom van zijn overtuiging. En toch meenden wij dat dit alles noodzakelijk is. Niet alleen om zich met meer succes tegen de aanvallen van andere ideologieën te verdedigen, maar vooral om zekerder te zijn van zichzelf, om eigen ideeën duidelijker te zien, zodat men deze beter kan overdragen aan anderen, van wie men op zijn beurt kan leren.

Zij die wilden meewerken aan deze brochure werden genoodzaakt hun ideeën te ordenen en te verantwoorden. Zo leert men zichzelf beter kennen en pas dan mag men verder gaan, kan men zich met de wereld rondom beter bezig houden.

Ook daarom leggen wij deze brochure voor aan het publiek. Opdat de lezer, door de getuigenis van anderen, zou aange-

spoord worden tot dit zelfonderzoek en zich daarna kan engageren in de groep.

Zo trekken wij er dan weer profijt uit. Of voor wie dacht u dat wij werkten?

We laten eerst de grote inspirators aan het woord.

Vervolgens de getuigenissen van vijf leden uit de eigen rangen.

Elk voeren zij hun eigen redenen, hun eigen fundamenten aan. Zij komen geenszins allen op hetzelfde neer. Integendeel zelfs. Het anarchisme is geen welomlijnde theorie, er zijn veel anarchistische stromingen, en er zijn veel mogelijkheden om tot het anarchisme te komen. Dat maakt het juist de moeite waarde om er over te spreken.

Negen redenen. De lezer telt zijn idealen.

Negen redenen slechts? Nee, minsten tien. De onze en de uwe.

Iedereen is anarchist in het diepst van zijn gedachten.

La Cecilia is gevestigd in de Lakeweverstraat in Leuven, alwaar
- bij verschijnen van deze brochure althans weldra- ook een
gespecialiseerde boekenwinkel te bezoeken is.

VOOREERST ZIJ DIE ONS VOORAFGINGEN

UIT HET BURGERLIJKE ENCYCLOPEDIE
DE VOORNAAMSTE THEORETICI EN STROMINGEN

Anarchistische ideeën zijn reeds terug te vinden bij enkele oude Griekse wijsgeren en middeleeuwse godsdienstige hervormers.

Een eigenlijke theorie kwam echter pas met de industriële revolutie tot stand. William Godwin (Groot-Brittannië 1756-1836) mag als de eerste grote theoreticus van het moderne anarchisme worden beschouwd. Zijn geschrift *An Inquiry Concerning Political Justice* (1793) heeft echter op de verdere ontwikkeling van de anarchistische theorien weinig invloed uitgeoefend.

Des te meer deden dit de geschriften van de Franse vroeg-socialist Pierre Joseph Proudhon (1809-1865, "Qu'est-ce que la Propriété?"), de belangrijkste anarchistische theoreticus die tevens een beslissende invloed op het ontstaan van de anarchistische beweging heeft uitgeoefend.

In de anarchistische theorieën kwamen voornamelijk twee belangrijke stromingen tot uiting, die vooral met betrekking tot de eigendomsverhoudingen met elkaar verschilden. Enerzijds het individualistische anarchisme, met als meest extreme uiting de geschriften van de Duitser Max Stirner (pseudoniem van Kaspar Schmidt, 1806-1850).

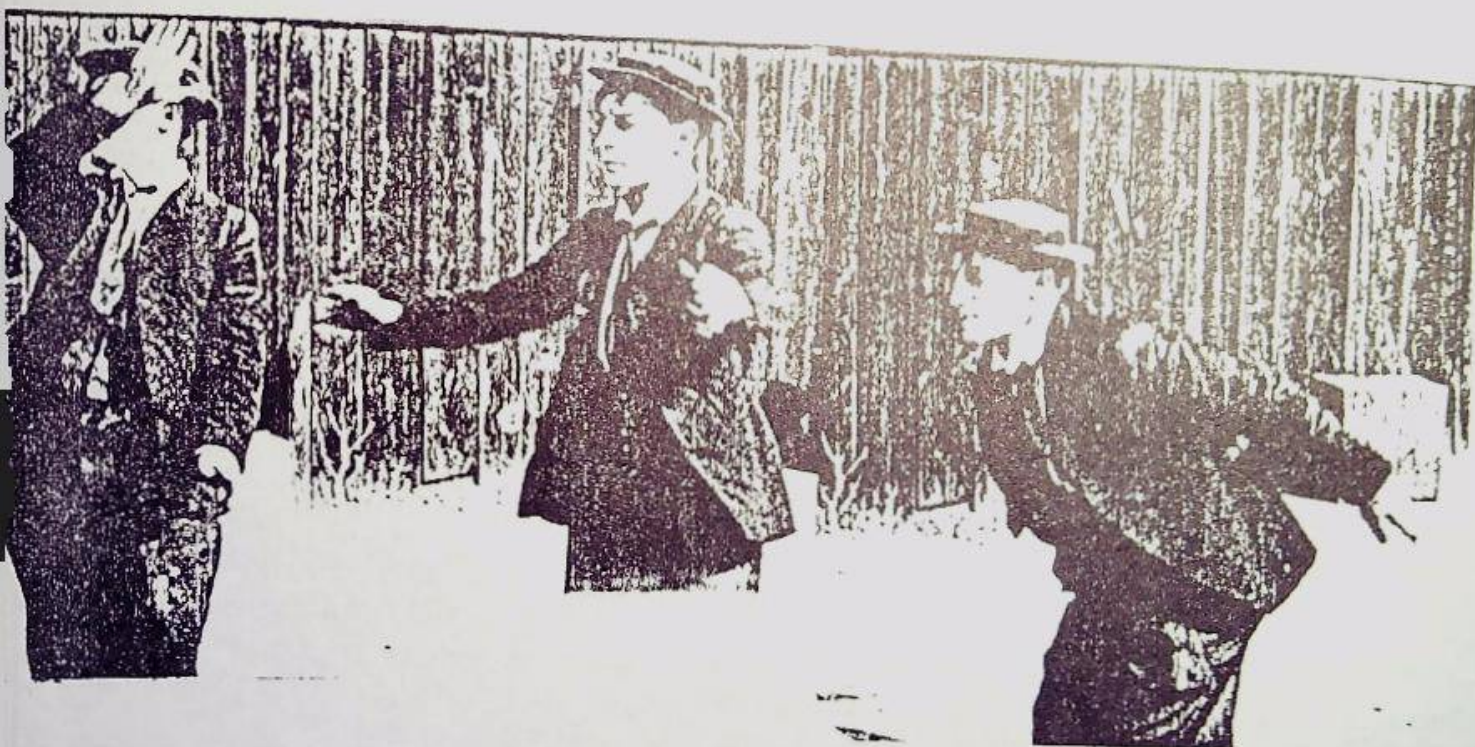
Anderzijds het collectivistisch en communistisch anarchisme, met de Russen Bakoenin (1814-1876) en Pjotr Kropotkin (1842-1921).

Een enigszins aparte vorm was het zogehaamde christelijk anarchisme van Lev Tolstoj (1828-1910). Op grond van het evangelie bepleitte hij de afschaffing van de traditionele maatschappelijke ordening en erkende hij de wet der naastenliefde als enig ordenend element in de samenleving.

Wat de methoden ter bereiking van de anarchistische maatschappij betreft kan men eveneens twee stromingen onderscheiden: het terroristisch anarchisme, dat directe en gewelddadige actie, met inbegrip van moordaanslagen op vertegenwoordigers van de gevestigde orde, voorstond, en het pacifistisch anarchisme, dat aan geweldloze actie de voorkeur gaf.

Het anarchisme biedt veeleer kritiek op de bestaande maatschappijordening dan een gedetailleerd plan voor een ideale maatschappij. Het heeft de idee van de menselijke vrijheid gemeen met het liberalisme en die van de sociale rechtvaardigheid van het socialisme. Hoewel de meeste anarchistische stromingen meer affiniteiten vertonen met het socialisme dan met het

liberalisme, is er toch een fundamentele tegenstelling tussen socialisme en anarchisme waar te nemen, met name in de houding tegenover de staat, die door sommige groepen van socialisten als een bruikbaar instrument wordt beschouwd om sociaal niet-acceptabele toestanden op te heffen. Deze parlementaire socialistten hebben de anarchisten dan ook fel bestreden (en omgekeerd).

A

Ik stel voor om onze naam te veranderen. Dit heeft niets te maken met terugkrabbelen. Het is gewoon een kwestie van psychische aanpak. Velen mensen associëren de naam anarchisme met (zinloos) geweld. Daarom stel ik voor dat wij ons distantiëren van deze term en stel ik de benaming 'vrije socialist' voor. Hiervoor verwijs ik naar andere geestelijke broeders van ons die ook deze benaming aangenomen hebben. Ik wil er nog aan toevoegen dat anarchisme niets anders is dan een tak van de socialistische gedachte. Guérin zegt dat elke anarchist een socialist is, maar tevens is niet elke socialist noodzakelijk erwijs een anarchist. Dankzij de voorgestelde benaming kunnen wij de buitenwereld er attent op maken dat wij stelling nemen tegen elke vorm van autoritair gedrag en tegen elke vorm van dogmatisme. Ik ben er ten stelligst van overtuigd dat wij met deze benaming de geest van vrijheid, zelfbeheer en medezeggenschap op gelijke voet van dienst zullen zijn.

Het is alom bekend dat de term anarchisme bij een bepaald publiek een reeks idealistische zinsbegoochelingen oproept. Daarentegen schrikt deze benaming de massa af. In het beste geval wordt 'anarchist' gelijkgeschakeld met 'raren tist'; in het slechtste met 'moordenaars'... Daarbij komt nog dat vele jongeren zichzelf het etiket 'anarchist' opplakken omdat ze zichzelf beschouwen als 'anders' of als 'nergens bij'. Door hun bewust isollement vervreemden ze van de man in de straat. Het kan hen ook geen barst schelen dat zij als 'anarchisten' bij eventuele acties de massa niet meekrijgen.

Daarom stel ik voor dat wij als 'vrije socialist' n' vnl. 2 dingen in het oog houden. In eerste instantie dien wij er zorg voor te dragen dat wij niet 'vervallen' tot een elitair groepje intellectuelen. In tweede instantie dienen we er zorg voor te dragen dat wij met eventuele acties zoveel mogelijk mensen kunnen bereiken.

Niemand zal betwijfelen dat dit mooie voorstellen zijn. Doch ze zullen inderdaad terecht met velen zijn om te vragen hoe we dit allemaal kunnen realiseren.

Eerst zal ik proberen te antwoorden op de vraag hoe wij kunnen vermijden dat wij een beperkt groepje blijven. In de eerste plaats is het daarom belangrijk dat wij een beweging zijn die met haar beide voeten op de grond staat. Daarom is het noodzakelijk dat wij ons in de eerste plaats bezighouden met specifiek Belgische problemen. Bij voorkeur moeten we problemen van plaatselijke aard aanpakken. Wij hebben trouwens niet de bedoeling problemen op nationaal of internationaal vlak op te lossen. De enige kans om een optimale vorm van democratie te bereiken ligt in een vrij en democratisch basissocialisme. Dit werd tot nog toe nergens ter wereld bereikt. In het Oosten zien we de belachelijke benaming volksdemocratie die in de praktijk vreselijk verkracht wordt met de allures van een soort rood nazisme. In het Westen zien we dat een handvol sjacheraars de massa de illusie van democratie voorhouden d.m.v. een levensgrote poppenkast die men parlement noemt.

De droeve realiteit is onderdrukking, corruptie, vriend-jespolitiek en vooral GELD.

Nergens bestaat er echte democratie. Wij kunnen haar alleen slechts bereiken door een democratisch basissocialisme. Daarom moeten wij er in de eerste plaats zorg voor dragen dat wij open staan voor iedereen. Als wij er ooit in slagen om uit te groeien tot een soort beweging dan moeten wij er de grootste zorg voor dragen dat wij niet beperkt blijven tot een louter Leuvense studentengroepje. Trouwens een degelijke verandering in onze maatschappij kan niet het gevolg zijn van het tumult dat veroorzaakt wordt door enkele verhitte rijkelmiszootjes. Daarom moeten wij er attent op zijn dat wij zoveel mogelijk contacten leggen met andere groeperingen en individuen die er dezelfde basisprincipes op nahouden als wij. Het is niet alleen noodzakelijk dat wij de enge sfeer van Leuvense studentenstad doorbreken, doch wij moeten er zoveel mogelijk voor zorgen dat wij overal waar we kunnen brede aktiekernen kunnen oprichten. Daarom moeten we een beroep doen op de samenwerking tussen arbeiders, kleine zelfstandigen, werklozen, studenten en allen die zich benadeeld voelen door het systeem waarin ze leven of door de mentaliteit van hun milieu. Kortom wij moeten een alternatief bieden aan iedereen die genoegheeft van al het chaotisch gedoe en al dat gewichtigdoenerij. Pas dan zullen wij erin slagen uit onze eigen bekrompenheid te komen. Een concreet voorbeeld hiervan zie ik in de democratisering van het taalgebruik. Het is alom bekend dat aktiegroepen en politieke groeperingen maar al te veel en te vaak hun heil zoeken in stereotiepe termen en formuleringen. Dit heeft tot gevolg dat zij het erg moeilijk hebben om de massa duidelijk te maken wanneer er iets werkelijk schandalig is. De verklaring hiervan licht in het feit dat zij maar al te gemakkelijk spreken in termen van 'schandalig' en 'agressief'. Het resultaat dat men door het gebruik van die termen krijgt is dat de man van de straat ongevoelig geworden is voor dergelijk taalgebruik. Wat kan het Albert, Sus of Lowie schelen dat China of Vietnam agressief is? Of dat ze weeral 'imperialistisch' geweest zijn? Het antwoord ken je zelf. Een tweede oorzaak voor die ongevoeligheid ligt natuurlijk ook in het feit dat niet iedereen concreet begrijpt wat die woorden betekenen. Taal is veel te beperkt als we ze te fel abstraheren. Daarom is het noodzakelijk dat we een zo eenvoudig mogelijke taal gebruiken. Het is trouwens beter een begrip met meerdere woorden te omschrijven i.p.v. te werken met abstracte klanksymbolen waarop iedereen reageert alsof ze schijnbaar begrepen worden. Wij mogen niet toegeven aan de zogehete hierarchie van het verstand. Niet de slimste zijn de sterksten. Iedereen moet evenwaardige kansen hebben. Dit kunnen we bewerkstelligen als we zorgen voor een eenvoudig taalgebruik. Taal is trouwens het belangrijk middel om onze ideeën en onze gevoelens over te brengen op anderen. Daarom kunnen we met een taal die voor iedereen geschikt en begrijpelijk is ook meer mensen in contact brengen met onze denkbeelden. I.v.m. de taal wil ik er nog de aandacht op vastigen dat een eenvoudige taal op een gezonde manier de solidariteit aan de basis alleen maar kan bevorderen en doen uitbreiden.

Nu is het tijd om eens uit te leggen hoe wij zoveel mogelijk mensen kunnen bereiken. M.a.w. welke werkwijze is er nodig opdat de vrije socialistten kunnen manifesteren als een volwaardige beweging.

Alvorens antwoord te geven op deze vraag is het goed eens specifieker te omschrijven wat de vrije socialistten als belangrijkste doel hebben. Het is zo dat wij geen echte nationale groep vormen. Wij zijn slechts een federatie van plaatselijke groepen. Wij opteren voor de directste vorm van democratie. Wij streven een verdoorgeschreven descentralisatie na. Wij vinden dat de beslissingen moeten genomen worden door plaatselijke raden. In dat verband denken we aan basisgroepen in fabrieken, buurt, leger, en onderwijs. Wij hebben zeker niet de bedoeling op te treden als een politieke partij. Wel roep en wij iedereen die het met onze ideeën eens is op om op gemeentelijk vlak op te treden bij gemeenteraadsverkiezingen op onafhankelijke lijsten b.v. 'gemeentebelangen'.

Doch wij vertegenwoordigen meer een idee dan een partij. Al wie democratisch en vrijheidslievend ingesteld is is welkom bij ons.

Enkele bedenkingen bij de werkwijze die wij zo goed mogelijk dienen na te streven.

De eerste fase van onze actie ligt wel in het opsporen van mensen en bewegingen die bereid zijn met ons samen te werken. In elke beweging vnl. aan de basis zijn er mensen te vinden die bereid zijn volwaardig hun medewerking te verlenen. Bovendien is het niet zo dat wij het systeem moeten omverwerpen. Integendeel we moeten de goeie (ook al zijn er maar weinig) dingen behouden en gebruiken in de strijd tegen de slechte.

Didie de Paris

EEN REELE MAATSCHAPPELIJKE UTOPIE

Anarchisme is voor mij vooral een levenshouding, en spijs alle negatieve vertroebelingen van de naam, vind ik anarchisme de meest konsekwente benadering voor de huidige maatschappelijke problemen. Anarchisme is trouwens ook een volwaardige utopie, wat toekomstige maatschappelijke structuren betreft, : zowel Spanje in 1936, als de Parijse commune in 1871, als ettelijke oude culturen hebben bewezen, dat een niet-autoritair maatschappij, met als voorname kenmerken economische en bestuurlijke kleinschaligheid, waarbij normen en plichten aan het individueel geweten worden overgelaten, best mogelijk is. Het anarchisme leeft, spijs alle negatieve bezoedelingen die het dagelijks in de burgerlijke- en linkse pers te verwerken krijgt.

Anarchisme is in de eerste plaats voor mij een te volgen levenshouding, die mij doet weigeren mee te spelen in alle machtspeletjes die de maatschappij al eeuwen gaar stooft. Bv. man verdrukt vrouw op basis van sexueel en economisch overwicht; bv. man verdrukt man op basis van bezit van produktiemiddelen, op basis van een kennismonopolie. Zich bewust buiten het produktieproces houden vergt veel moeite, maar doet het zelfrespekt en waardig egoïsme op peil houden door de eigen arbeidskraacht niet zomaar te verkopen aan hen die ze willekeurig wil gebruiken en de meerwaarde voor zich zal houden. Is voor mij het tweede nog niet zo belangrijk, al is het dat voor veel mensen wel, het eerste is fundamenteel. Anarchisme is weigeren de autoritaire invloed die uitgaat van reclameborden, tv-feuilletons, schreeuwerige muziek, politie die oproepen tot bezuinigingen, leraren in scholen, religieuze moraalpredikers te aanvaarden en de uiterste best te doen om deze te ontsluiten, zodat men zijn houding kan duidelijk maken voor zijn medemens. Anarchist zijn is zichzelf egoïst verklaren in die zin van alle schadelijke invloeden die de maatschappij op jou heeft te weren, uit node van een radikaal zelfrespekt en een betrouwen op eigen kunnen, en eigen mens-zijn. Anarchist zijn is ten eerste een verzet tegen het hele consumptiemanna dat grootwarenhuizen en multinationals op onze hoofden neer lijken te strooien. Door heel dit soms zoeterig gedoe maken zij de mens fysiek meer weerloos, en heel de glitter doet de mens verliefd worden op 'wat ze allemaal doen' en geven hem een stimulans om hard te werken en veel te verdienen, waarna de afbetalingen volgen, en stakingen weer zo moeilijk worden. Anarchist is hij, die het nodige zelfrespekt heeft bewaard om zich daartegen te verzetten. Een anti-industrierefleks zichzelf aankweken is zoveel mogelijk pogen te kiezen voor produkten die niet gemaakt zijn uit winstmotief, of in die richting gaan, bv. trappistenbieren van abdijen ten voordele van chemisch stellinggeprul, en die daardoor de beste garantie bieden om inhoudelijk geen bedreiging te vormen voor de vernietiging van het eigen lichaam. Dagelijks lezen we in de krant dat dat en dat produkt kanker veroorzaakt.....

leven etc.... Bij het derde reken ik vooral de economische en de politieke overheersingsstructuren met ook hier een hele reeks 'indirekte manieren' waarop de mens overheersd wordt bv. gebrek aan kennis, consumptieve manier van leven, denken, geneeskunde, etc.... Ongetwijfeld zijn er op elk van deze elementen heelder boeken te schrijven, maar de eerste reden waarom ik 'anarchisme' een consequente benadering vind om al die dingen strijdvaardig aan te pakken, is de fundamentele kwetsing die het individu in elk van deze onderwerpen ondergaat door de werking van dezelfde autoritaire structuren die we overal zullen terugvinden. Bv. Philips in de nato, philips in de platen industrie, philips in de politiek, philips in de tewerkstelling, philips in de benoeming van bisschoppen, philips in de samenstelling van onderwijsmateries, philips op alle reclamepanelen, philips met prins bernard in bilderberg, philips in de oorlogvoering... Een verzet tegen een individueel leven dat totaal gedirigeerd wordt door machtige multinationals en politieke marionetten, vanuit een niet-autoritair verzet, lijkt mij een goed uitgangspunt. Anarchisme heeft in zich, het herstel van een verloren gegane menselijke zelfrespect, en de mogelijkheid om dit uit te werken. Anarchisme wil zich bevrijden onder het voortdurend juk van diverse autoriteiten. Toch is die niet-autoritaire reflex ten onrechte het meest op de voorgrond tredende karakter van het anarchisme. Het gaat in de eerste plaats om een volwaardige menselijkheid, en in de eerste plaats is deze uitwerking de taak van elke anarchist. Anarchisme is voor mij het meest konsekwent omdat het in haar manier van werken reeds de toekomstige maatschappij in zich meedraagt en er ook voor publiciteit maakt. Ni. de niet-autoritaire vorm dat de samenwerking onderling, en naar de mensen toe wordt overgebracht. Anarchisten zullen nooit de massa voorstellen als 'op te voeden onwetenden...'. Anarchisten weten dat zij evenveel te leren hebben van mensen die ze willen bereiken dan omgekeerd. Anarchisme is in zich de strijdkreet die alle verdrukten oproept in zich het rechtvaardig en menselijk egoïsme te herstellen en zich te wreken tegenover die economische grootmachten die het menselijke zozeer gedegradeerd hebben.

Anarchisme is tegelijk een reële maatschappelijke utopie, met een economie die zonder overkoepelende staatsorgaan, toch de produktiemiddelen in geen individuele handen legt. Het is een terugtocht naar de kleinsehaligheid, waar kleine dorpen en communes zoveel produceren als ze voor de directe behoeften nodig hebben, en onderling in federaties bijeenkomen om te zien welke taken in gemeenschappelijke produktie kunnen gemaakt worden bv. de energievoorziening etc... In die kollektieven, een ieder toetreedt op basis van vrijwilligheid en niemand tot niks verplicht is, wordt op vergaderingen beslist welk de behoeften zijn, en in welke mate men erin gaat voorzien. Van de groep het nuttig tot een federatie toe te treden, en vindt zij het nuttig op federatief vlak initiatieven te nemen dan is dat oké. Nooit kan echter een groep of een individu verplicht worden op nationaal vlak aan een projekt mee te werken. Binnen de kollektief is van eigendom geen sprake, omdat alles behoort tot de kollektief.

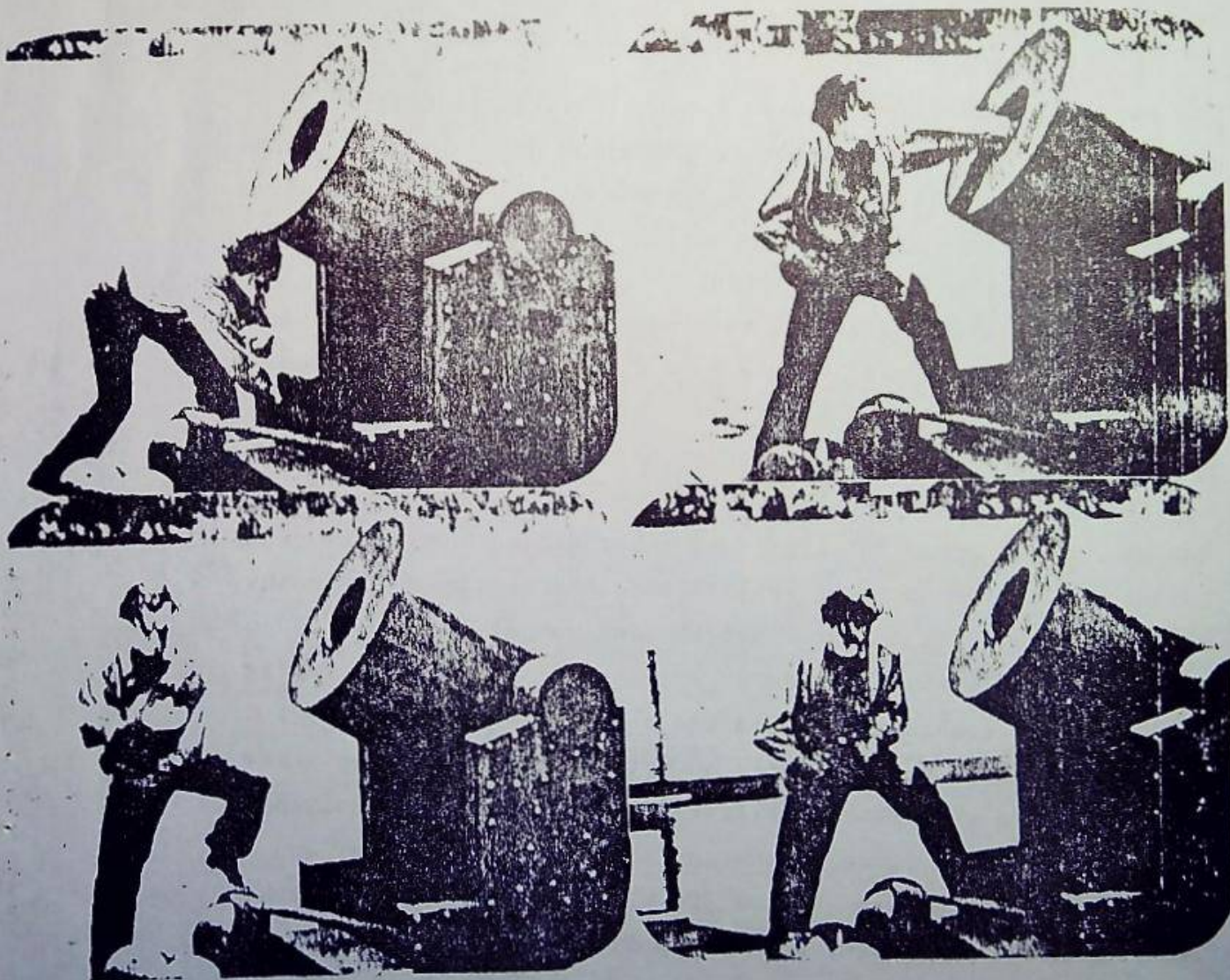
Terugkeren naar ambachtelijke vormen om zelf brood te maken, wijn, melk etc.... Dit in't kort voor wat de materiële consumptie betreft; Wat de consumptie van morele normen betreft, in de eerste plaats het leven met de naaste mensen. Anarchist zijn betekent een radikale afwijzing van de 'morele dwang' tot trouwen. Wie toch trouwen wil, mij best, maar die dwang die ieder uit zijn jeugd meegekregen heeft, om te trouwen en op zijn 23-25 jaar die existentiële angst begint te voelen van all'een achter te blijven.... enkel door middel van een kleine collectiviteit van bv. een tiental mensen kan men op de meest gedegen manier uit de handen blijven van de kapitalistische angsten die de levenswijze ons voor de voeten werpt. Een groep van tien mensen kan door eigen activiteiten bv. verhinderen dat ze zich in het productieproces moeten werpen, conflicten hebben meer kans om tengronde te worden uitgepraat dan bij twee mensen, de opvoeding biedt een veel grotere mogelijkheid. Anarchist zijn doet mij kiezen voor een kommune. Ten derde is anarchist zijn, een rusteloos zoeken naar de waarheid, om te ontsnappen aan de dagelijkse indoctrinatie via de rechtse pers en kapitalistische reclame. Anarchist zijn verworpt de opvoeding die alle informatie inpompt als in een stofzuiger. Ten vierde eist het anarchist zijn op, dat men zich solidair vertoont, met alle mensen die op gelijkaardige wijze streven naar het egoïst zijn, die mate van zelfrespeet, die in deze maatschappij zo teniet gedaan wordt. Het eist een radikaal verzet tegen alle schuldgevoelens die worden geïntrojecteerd vanuit een moraal. Het kiest daarentegen voor een leven van lust, in het rijk waar men de zinnen ongehinderd kan beleven. Alle groepen die strijden om een gelijksoortige ontvoogding moeten rekenen op de steun van anarchist. Ten vijfde betekent mijn individueel anarchisme, een verwerping van elke autoriteit, op basis van wat dan ook. Voor eerst betekent dit een afwijzing van elke terroristische activiteit, zolang de massa hier niet achter staat en ze tenvolle begrijpt. De activiteit mag geenszins gericht zijn tegen haar, geen 'bommen' gooien in het bewustzijn van de massa' als ze gelijktijdig haar treffen. Wel voel ik voor acties die een massabeweging doeltreffend begeleidt, en waar deze massabeweging ook het nut van in ziet.

Waarom is het anarchisme volgens mij de meest consequente benadering van alle problemen die de maatschappij op dit moment in zich meedraagt als kankerbacillen die haar dreigen op te vreten? Hoe ik de maatschappij in deel is al vroeger in SKAL-brochures neergeschreven (bv. 'Politiek platform van S.K.A.L. 1978 25 blz.) In't kort zie ik 3 belangrijke tendenzen in de maatschappij: evolutie van opvoedingsstructuren, leefstructuren en overheersingsstructuren. Bij het eerste reken ik gezin en school en kerk, en verder een hele reeks 'indirecte' opvoedingsstructuren bv. tv-feuilletons, de militaire dienst, indoctrinatie van de pers, reclame-affiches etc.... Bij het tweede reken ik gezin, buurt en werksituatie, en verder een hele reeks 'indirecte' leefstructuren bv. groeperingen waar men lid van is bv. vakbonden, de rechtspraakstructuur, café-

Andere kollektieven of individuen moeten dit wel respecteren. Individuele creativiteit enz..zal veel meer mogelijk zijn, omdat het individu geen 8 uren per dag zal moeten werken, daar er veel minder zal worden geproduceerd. Geen normen, plichten meer, enkel het individueel geweten zal beslissen wat goed en kwaad is. Het kollektief zal op vergaderingen de leefbaarheid wel konstant evalueren en eventueel naar buiten toe sancties nemen.

Anarchisme is een totaal opvatting over de mens, die zowel de seksuele onderdrukking, agressie door onderdrukte werksituaties, psychische moeilijkheden, mensen die er in deze samenleving onderdoor gaan, het samenleven tussen mensende betekenis van de taal tussen de mensen, de werksituatie, de strijd van stakingen, de overheersing van reclame, pers, onderwijs, moraalopvattingen, de strijd tegen het anders zijn bv. hasj roken, muziek, creativiteit, caféleven, alcoholmisbruik, etc tot haar domein moet rekenen.

Luc Vanheerentals

ANARCHIST OF ANARCHIEST

GEBED

Lieve Hemel,
Bewaar ons voor de hel van de anarchie,
Maar bewaar voor ons het Anarchisme.

Voor wie veel naar schooltelevisie kijkt, en wie niet, is dit natuurlijk klinkklare onzin. Anarchie en Anarchisme betekenen toch hetzelfde en deugen alleen maar om er een vies gezicht bij te trekken. Nochtans zijn er weinig gelijklopende woorden met zo'n uiteenlopende betekenissen. De media staan niks voor niks voor niks.

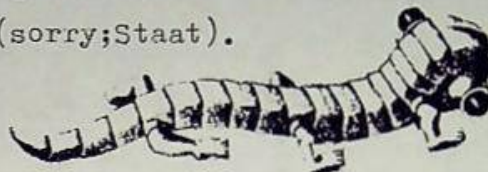
De Neanderthalers wisten al lang wat de existentialisten meenden voor ons ontdekt te hebben. Namelijk dat de wereld fundamenteel chaotisch is. De angst voor de fundamentele chaos manifesteert zich in de angst voor de nacht, het vacuum, de zinloosheid, de ordeloosheid en de onzekerheid.

Men probeert dus die angst zo veel mogelijk te onderdrukken door de ongeordende wereld zelf te gaan ordenen. Dit kan men doen door de Taal (naamgeving, klassifikatie, paradigmatisering..) en door de Cultuur (godsdienst, wetenschap, structurering en institutionalisering van de maatschappij..).

Een mens heeft graag veiligheid en zekerheid en hoe akuter zijn bewustzijn van de onzekere realiteit is hoe heftiger zijn reactie daartegen zal zijn. Zo gebeurt het dat vooral in tijden van sociale instabiliteit het orde scheppen om de illusie van veiligheid en geborgenheid te creëren een obsessie wordt. Men krijgt dan de konstruktie van rationele en artificiële structuren waarvan de grootste kenmerken stabiliteit en immobiliteit zijn. Schoolvoorbeeld hiervan is de sterke en hiërarchische structuur van de kerk in de donkere en gevaarlijke Middeleeuwen. Het is opmerkelijk dat het theocratische maatschappijbeeld de eksakte vertaling was van het toenmalige geocentrische wereldbeeld.

Vandaag heeft de wetenschap die kosmologie achterhaald maar de geestelijke ingesteldheid van toen, afkeer van chaos met als ge-

volg een obsessie voor structuren, is gebleven. En vermits de marktwaarde van God sindsdien nogal gedaald is heeft men tegenwoordig ter compensatie zijn heil gezocht, niet in structuren van de kerk maar in die van de staat(sorry; Staat).

Op dit ogenblik bestaat de staat voornamelijk nog alleen in functie van zichzelf en om zichzelf in stand te houden. Want valt de staat dan komt het monster van de chaos weer opduiken.

De stabiliteit van de staat is rechtstreeks evenredig met de conformiteit van en de solidariteit tussen zijn burgers, met hun bereidwilligheid om in de hiërarchie ingeschakeld te worden en vooral met hun erkenning van de autoriteit van de staat. De legitimiteit van het staatsgezag is immers niet spreekwoordelijk. Daarom bestaat er een ongeschreven kontrakt, het sociaal kontrakt, tussen de staat en het individu. Het is gebaseerd op de veronderstelling dat het individu vrijwillig een bepaald deel van zijn persoonlijke macht en vrijheid afstaat omwille van het algemeen goed en in ruil voor zekere faciliteiten.

Dit sociaal kontrakt is fleksibel en kan dus bijvoorbeeld evolueren samen met de complexering van een maatschappij. Ook een groeiende sociale onzekerheid kan gepaard gaan met een evolutie, in casu een verstrakking van het sociaal kontrakt. (meer plichten, minder rechten).

Dit proces is meestal geleidelijk en dus onmerkbaar, maar zo kan het toch gebeuren dat een individu zich plots in een situatie bevindt die volgens hem ~~te ver is~~ gegaan.

Moegeworden van de (inmiddels geïnstitutionaliseerde) klassenstrijd gaat hij de staat niet meer beschouwen als een louter instrument van de heersende klasse maar als een instelling die nu haar eigen belangen heeft die niet voortvloeien uit een klasse maar uit haar manier van organisatie. Hij krijgt het gevoel dat de staat haar macht over hem niet gekregen heeft maar gestolen en dat ze die macht misbruikt.

En hij gaat dus de legitimiteit van dat gezag in vraag stellen en betwisten net zoals een 'katholiek' de legitimiteit van het kerkelijk gezag betwist om dat hij als kind zonder zijn toestemming gedoopt werd.

En als hij zich dan gaat verzetten wil dat zeggen dat de normale sociale instituten gezin, opvoeding, kerk, onderwijs, media, etc.

die tot doel hebben te indoktrineren en te uniformiseren gefaald hebben.

De staat, geschrokken door de inadekwaatheid van zijn eigen instituten, gaat zich bedreigd voelen en word bang met de volgende gevolgen: rijkswachttuitbreiding, speciale brigades, computers en databanken, spionage, dossiers en registers, centralisering en internationalisering, ^{lijsten van vakbondsafgevaardigden} beroepsverbod en advocatenvervolgning, NATO, Europese Parlement en andere superdemokratische organen.

Vroeger zette het Vaticaan boeken op de index, nu ga je de computer in als je een boek uitleent met contra-ideologische opvattingen.

Mooie boel, ja. Een als meritocratische democratie vermomde beest enstal waar de stront tussen de tralies doorsijpelt.

Er moet daar dringend uitgemest worden.

Zich verzetten tegen de staat is niet gemakkelijk omdat men niet weet tegen wie of wat men zich moet richten. Het is een instelling die door onzichtbare mensen gebruikt wordt om zichtbare macht uit te oefenen.

Zingen en schreeuwen en betogen is vrijwel nutteloze energiever-spilling omdat het een geïnstitutionaliseerde vorm van protest is (op voorhand aanvragen, toelating krijgen, vast parkoer, politie eskorte). De staat laat dit oogluikend toe, niet om er rekening mee te houden maar om verzet te neutraliseren door het te kanaliseren en in te kapselen. Het is een soort paternalistische en repressieve tolerantie die moet functioneren als uitlaatklep voor contraideologische agressie.

Bommen leggen ^{om} individuen te treffen is al even nutteloos. Je vecht immers niet tegen personen maar tegen structuren. Het verscheept alleen maar de repressie. Een anachist die lijdt aan revolutionair ongeduld (Blanquisme) is een contradictie in terminis.

Elke sociale revolutie moet worden voorafgegaan door een geestelijke evolutie. Het anarchistisch verzet begint in de geest van het individu en het is pas wanneer alle individuen geestelijk verzet plegen dat er blijvende ^{VERANDERINGEN} kunnen plaatsvinden.

Op dit ogenblik leidt elke revolutie tot diktatuur, of dat nu de diktatuur van het proletariaat is of van een andere klasse.

Het ^anarchisme is anti-utilitair en daarom anti-democratisch. Niet het principe het grootste goed voor het grootste aantal mensen telt, maar alle groepen zouden even waardig aan bod moeten ku-

nmen komen.

Dit veronderstelt nieuwe waardeschalen, nieuwe prioriteiten en nieuwe zingevingen.

Verzet in dit stadium beperkt zich dus tot het geven van informatie om de geest te ontvoogden. Het is de weinig benijdenswaardige rol van de hond in het kegelspel.

Het eerste praktische probleem is dan aandacht te trekken, zorgen dat de mensen naar je luisteren. Als je niet kwantiteit kan aanwenden dan moet je je op kwaliteit beroepen. Kronkreet betekent dat het voeren van onverwachte, onvoorspelbare en ludieke acties. Alleen originaliteit kan de nieuwsgierigheid prikkelen. Dit is geen plat opportunisme: de ludieke actie, humor én ernst, is de meest anarchistische vorm van protest.

De volgende stap in het verzet is het ontstaan van kleine groepen, kleine kernen die functioneren op anarchistische basis (kommissies, actiegroepen, buurtwerkingen, communes, gemeenschapshuizen, fabrieksraden, milieugroepen, emancipatiegroepen). Zij bestaan maar zijn op dit ogenblik overal verspreid. Het zijn deze nucleï, deze anarchistische vrijbuiterselandsjes binnen de hiërarchische staatsstructuur die de staat zullen moeten ondermijnen en uithollen. Als ze zo talrijk zijn dat ze omzeggens de staat geografisch zouden bedekken dan zouden die kernen zonder veel schokken in gemeenschappelijke anarchistische geestaaneen kunnen schakelen. Dit zou de zachte de zachte dood van de staat betekenen.

Aaneenschakelen betekent hier echter niet centraliseren, integendeel. De maatschappij die dan ontstaat is niet vertikaal maar horizontaal gestructureerd. Een aaneenschakeling van evenwaardige, federale gemeenschappen die gekenmerkt worden door kleinschaligheid op menselijke maat gesneden.

De twee voornaamste facetten van zo'n gemeenschap zijn sociale participatie en creativiteit.

Sociale participatie is de garantie voor orde. Anarchisme is geen anarchie. Er zijn wel degelijk regels, of liever afspraken, maar ze zijn je niet opgedrongen want je hebt er persoonlijk mee ingestemd. Het zijn ook geen kategorische imperatieven maar dingen die gewoon veranderen of verdwijnen als ze hun nut bewezen hebben.

Anarchisme kent ook zijn plichten en verantwoordelijkheden maar die beroven je niet van je vrijheid omdat je ze uit vrije wil aan jezelf gesteld hebt. Integendeel, ze vergroten je vrijheid da

ardoor nog.

Anarchisme is niet godsdienstig en niet a-theïstisch. Het is a-religieus. Anarchisme is godsdienst en haar god is de Janus van het leven; van de geboorte en de dood en alles daartussen.

Anarchisme is leven én sterven, gemeenschap én eenzaamheid, goed én kwaad. Het is de synthese van uitersten. Al de andere maatschappijvormen beklemtonen één pool en verdrukken de andere. En dat moet hen vroeg of laat zuur opbreken in de vorm van oorlogen en onflikten omdat een vervalst beeld en een spanning gekreeerd wordt.

Anarchisme is orde én chaos. Is orde omdat chaos. Is orde door chaos. Anarchisme is plus en min. Anarchisme heeft de anarchie nodig om te kunnen functioneren.

Anarchisme is de harmonie van en door het voortdurend konflikt. daarom heeft het anarchisme geen structuur. Het heeft geen structuur nodig. Structuren scheppen toch geen orde. Zij scheppen alleen maar de illusie van orde omdat ze buiten de mens liggen en de mens zelf leeg en waardeloos achterlaten.

Orde moet er zijn, maar dan wel in de mens zelf en niet erbuiten. Alleen een persoonlijke orde is zinvol. Maar elke persoonlijke orde is anders dan de andere, vandaar dat de creativiteit uit het monopolie van de kunstenaars moet gehaald worden en gemeengoed gemaakt. Creativiteit, kunst mag geen marktwaarde meer zijn maar een levenswaarde.

Het moet er een integraal deel van uitmaken want als er geen akrobatische staatsstructuren bestaan om orde te scheppen voor jou dan moet je het zelf doen en dat kan alleen door te scheppen.

Overwin dus de chaos.

Overwin zo jezelf.

Word dan je eigen god.

Kortom, word anarchist.

Erwin vanderlinden.

DE ONVERMIJDELIJKHEID VAN DE MACHTSSTRIJD

Het volgende is een fragment uit een interview dat KLADDARADATSCHE (tweemaandelijks tijdschrift voor autonome denkers) had met Arthur Lenhing.

K: Bent u het eens met Bertrand Russell, die stelt dat de marxisten het economische aspekt van de maatschappij overschat hebben, en eigenlijk één bepaalde vorm van machtsuitoefening, met name de economische, veralgemeend hebben. Daar waar het kernprobleem van heel de samenleving, van deze maatschappij en ook in de toekomst- zelfs na de revolutie -het probleem van de macht is...?

A.L.: Ja, ja. En dat de kwestie van de macht natuurlijk veel breder is dan uitsluitend de politieke macht, die rechtstreeks tot uiting komt in de hele structurele machtsverdeling van de maatschappij. En daarom ben ik ook geen tegenstander van anarchistische propaganda, omdat ik niet geloof dat alle problemen opgelost zouden zijn, wanneer het economische probleem opgelost is.

K.: In de lijn van Stirner stel ik me de vraag in welke mate het probleem van de macht opduikt vanaf het ogenblik dat je twee mensen bij elkaar brengt. Daar begint reeds de machtsstrijd, dus buiten het produktieproces. Die machtsstrijd vind je zelfs wanneer twee mensen die het meest van elkaar houden, besluiten om samen te leven of een relatie aan te gaan. Ik betrap er mezelf dikwijls op dat ik een machtsstrijd aan het voeren ben met de persoon waar ik het meest van hou.

A.L.: Ja, en daar is natuurlijk weinig aan te doen. Maar waar wel iets aan te doen is, is dat je propaganda maakt, en dat je organisatorische vormen schept waar deze macht tot een minimum herleid is. Ik bedoel, de machtsstrijd van individuen zal altijd blijven bestaan, dat zal ook in een socialistische maatschappij niet opgelost zijn.

Maar in onze theorie van het radensysteem beslissen de mensen over hun eigen werkzaamheden, worden de leidinggevende mensen

door ieder gekozen en kunnen ze onverwijld worden teruggeroepen.

daardoor kan er geen institutionele machtsvorming ontstaan. Dat is het enige wat je kan doen.

K.:Machtsrelaties als dusdanig zijn dus nooit uit te schakelen. Het gaat er veeleer om ze in te tomen, zelfs op mikro-schaal en zelfs binnen dit systeem.

A.L.:Ja, ze zijn niet uit te schakelen. En een zekere autoriteit moet je natuurlijk ook laten gelden. Wanneer ik een taxi neem dan laat ik de autoriteit van die taxichauffeur gelden, omdat ik denk dat die man wel goed zal kunnen rijden. En zo is het in het in het hele leven, nietwaar. Het is natuurlijk een verschil of je dat allemaal wordt opgedrongen in het belang van bepaalde machtsystemen, of dat dat ontspruit uit redelijkheid.

K.:Zou u kunnen stellen met Carry Van Bruggen-die een grote invloed heeft uitgeoefend op Menno ter Braak- dat er in de maatschappij als het ware twee tendenzen aanwezig zijn. Een tendens naar gemeenschap en een tendens naar individualiteit, los van de gemeenschap, en dat er zich tussen deze twee tendenzen een strijd afspeelt die je ook in het individu terugvindt?

A.L.:Nou ja, dat is eigenlijk de kern van de zaak. Ik heb eens in een interview gezegd: individualisme en socialisme zijn voor mij geen tegenstellingen. En daarom ben ik een vrij socialist, een libertair socialist.

Uiteindelijk gaat het niet om de gemeenschap, maar om de mensen, de individuen. En daarom is er een normale gemeenschap nodig, waar mensen zich uit zichzelf kunnen ontwikkelen, zo veel mogelijk vrij van dwang en uitbuiting.

Johnny Lenaerts

VANUIT HET ACHTERHOOFD VAN ARCHIMEDES

Eén ieder wil gelukkig zijn. Dat waarin men verwacht zijn geluk te vinden, noemt men de zin van zijn bestaan.

Er zijn er velen, priesters, professoren, ministers, die mij hun waarden, normen en wetten aanboden als zin voor mijn bestaan. Al deze dogma's, als steunpilaren voor de tijdelijke of eeuwige gelukzaligheid konden mij echter niet bevredigen : zij steunen nergens op, en verdwijnen met het verdwijnen van hen die er hun profijt mee doen. Of, zoals het reeds speelde in het achterhoofd van Archimedes : Geef mij een steunpunt en ik zet het op losse schroeven.

Maar als er dan geen steunpunt, geen absolute zekerheid is, dan heb ik toch iets wat voor mij een absolute waarde heeft, en dat ben ik zelf. En omdat het enige dat ik weet is dat ik bestaan en omdat ik van alles buiten mij niets weet, zoek ik de zin van mijn bestaan noodzakelijkerwijze in mezelf.

Heeft men een zin voor zijn leven gevonden, dan wordt al het andere zonder betekenis. Daarom wil ik alleen leven voor mezelf en is elke minuut die ik slechts aan anderen besteedt, mij een zware last. Daarom wil ik VRIJHEID.

Ook weet ik dat ik zelf slaaf zou worden van de anderen als ik trachtte anderen voor mij tot slaven te maken. Dat is : VRIJHEID ZONDER MACHTSWELLUST.

Dit is het fundament van het anarchisme en daarom noem ik me anarchist.

Met deze theoretische bedenkingen zou men reeds kunnen beginnen met het afbreken van de autoriteit van Kerk en Staat, van dogma's en wetten, van moraal en regels, van doctrines, rijkswacht, reklame. Maar iets afbreken als men niet weet wat er daarna zal opgebouwd worden, is nutteloos. Men kan niet blijven afbreken in de hoop dat

er op een goede keer eens iets bevredigends uit het puin opschiet. Men leeft tenslotte maar één keer, of niet soms.

En zeggen : we breken de autoritaire staat af en vervangen haar door een gemeenschap van vrije individuen, dat is geen concreet alternatief.

IEDER MAG ER HET ZIJNE MEE AANVANGEN, maar ik verkies de vrije commune. Een commune die vrij is in die zin dat geen politiek orgaan macht over haar kan uitoefenen. Wel zou eventueel geluisterd kunnen worden naar een raadgevend orgaan en natuurlijk is er steeds het nodige respect voor de vrijheid van de anderen. Het is allemaal heel eenvoudig : het enige wat ik nodig heb is enkele honderden gelijkdenkenden. Dan kijken we : Hoeveel grond is er om op te leven, hoeveel mensen moeten er een plaats op vinden? We maken de deling en de proef kan voor mijn part door de club van Rome gemaakt worden. Als die dan ook niets beter weet kunnen we altijd een koninklijke residentie of een buitenverblijf van Mobutu aanslaan.

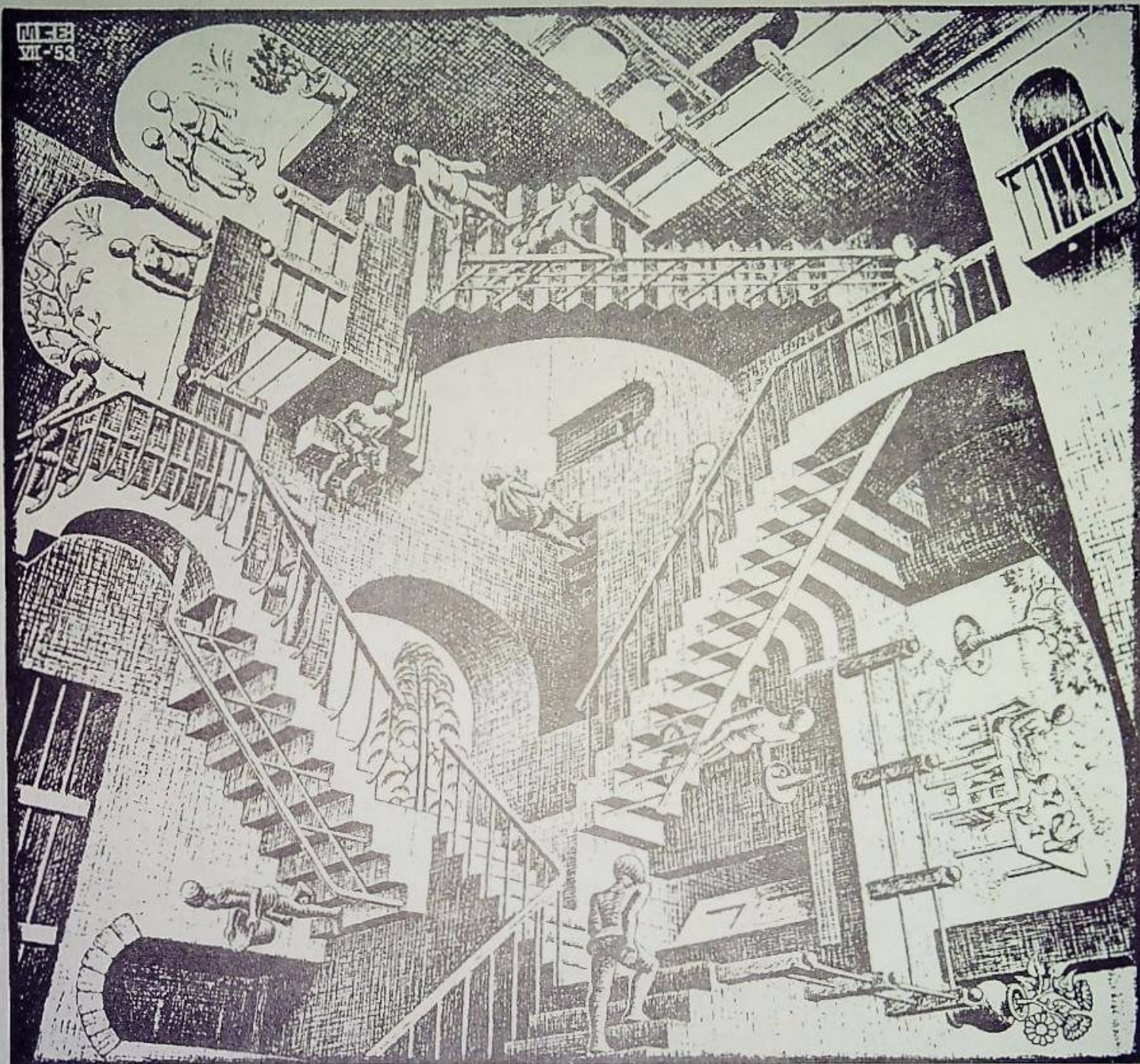
Daar zijn dan wellicht ook nog enkele problemen op te lossen, maar ook hierom niet te veel drukte. Nemen we bijvoorbeeld het privé-bezit, waar toch velen een probleem van maken. Persoonlijk vind ik een verhouding 1 tot 3 voor privé / gemeenschappelijk bezit best te doen, al kan ik ook akkoord gaan met een verhouding negen tot zesentwintig. Ik bedoel maar : vind de gepaste mensen om mee samen te werken en de organisatie binnen de kommune zal geen echte problemen meer opleveren.

Natuurlijk zou de uitwerking van dit anarcho-communisme slechts een ideologie voor Utopia zijn als ze niet zou blijken te kunnen voldoen aan de eisen waaraan elke maatschappelijke structuur moet kunnen voldoen :

- zij moet de materiele behoeften (eten, drinken, warmte) van haar leden kunnen bevredigen
- zo ook de geestelijke
- zij moet realiseerbaar zijn voordat ik deze wereld goed en wel verlaat.

Of, om het met iemands anders woorden te zeggen, elke ideologie is materieel, psychologisch en maatschappelijk gedetermineerd.

Ik ben er van overtuigd dat de commune in haar eigen behoeften

kan voorzien als zij niet te klein is, en dat zij de sociaal-geestelijke en instinctieve noden van haar (toch altijd min of meer gelijkgerichte) leden kan bevredigen als zij niet te groot is.

Bovendien heb ik slechts één commune nodig en ik meen dat deze een goede kans op slagen heeft. Zij maakt immers slechts aanspraak op een beperking van de macht van de heersende orde, in tegenstelling tot de ideologieën die macht willen overdragen aan een andere orde. De heersende klasse vecht immers des te harder naarmate haar bestaan in groter gevaar verkeert. Dat is natuurlijk, dat is het instinct van zelfbehoud.

De fundamenteën van het anarchisme kunnen op een halve bladzijde gedrukt worden. Over de leefbaarheid van het anarcho-communisme zoals ik het zie, zou om goed te zijn wel eens een boek geschreven mogen worden.

Hier op het einde wil ik nog even naar dat waar alles altijd mee begint : het IK. Doorheen de hele geschiedenis zijn vele militanten en strijders verloren gelopen in de strijd zelf, doordat ze vergaten waar alles mee begonnen was, namelijk dat ze ongelukkig waren en gelukkig wilden worden. De strijd is een uitgesproken middel tot zelfverwerkelijking, maar ze kan ook verslavend werken.

Ik geef een voorbeeld. Een fenomeen van deze verslaving is in mijn ogen de wens de arbeidersmassa op te roepen de staat omver te werpen. Daar hebben ook vele anarcho-syndicalisten al sinds 200 jaar, elk hun hele leven mee verspild. Ik roep liever : "Weg met de arbeidersklasse !" want het is pas als de arbeidersmassa geen massa meer is, dat al deze mensen iets voor mij kunnen betekenen.

Een daad is slechts goed als ze mij ten goede komt. In de vierde eeuw v.C. zei Diogenes tot Alexander de Grote : "Ga uit mijn zon". Wie zich verliest in de strijd voor anderen, vindt zichzelf niet meer. Een anarchist die de revolutie tot dogma maakt, is geen anarchist meer.

Het anarchisme is niet de zin van ons bestaan, het is zelfs geen doel, het is slechts een middel : pas na de verwezenlijking ervan kan ik echt beginnen te leven.

W.D.

INHOUD

- 1 Inleiding
- 2 Vooreerst zij die ons voorafgingen
- 4 Anarchisme in het anarchisme
- 7 Een reële maatschappelijke utopie
- 11 Anarchiest of anarchist
- 16 De onvermijdelijkheid van de machtsstrijd
- 19 Vanuit het achterhoofd van Archimedes